

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૨૮૧૪/૨૦૧૨

મંજૂરી અને સર્હી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ બી. એન. કરિયા

=====

૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી

આપવામાં આવી શકે છે?

૨ પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?

૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?

૪ શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?

=====

રાકેશભાઈ અંબાલાલ પટેલ અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૧ પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી આર. જે. ગોસ્વામી, એડવોકેટ માટે શ્રી મંથન એન. પટેલ, એડવોકેટ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨ માટે શ્રી વી. એ. મન્સુરી, એડવોકેટ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી કે. એલ. પાંડ્ય, અધિક સરકારી વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ બી. એન. કરિયા

તારીખ: ૨૦/૧૦/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના બંધારણની કલમ ૨૧ અને ૨૨૬ હેઠળ અને ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ આ અરજીને અરજદાર દ્વારા પસંદ કરવામાં આવી છે, જેમાં હિમ્મતનગર ખાતેની વિદ્વાન જિલ્લા અને સત્ર કોર્ટ, સાબરકાંઠા દ્વારા પસાર કરાયેલ ક્રિમિનલ રિપિઝન એપ્લિકેશન નંબર ૪૪/૨૦૧૧ તારીખ ૦૩/૦૮/૨૦૧૨ માં પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને રદ કરવાની અને રદ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી છે અને ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ તારીખના આદેશને નીચે દર્શાવવામાં આવ્યો છે, ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૦૪૬/૨૦૦૭ બાયડમાં વિદ્વાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ પ્રથમ વર્ગ, મોડાસા દ્વારા ૮૧ પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યો છે, અને અરજીને મંજૂરી આપવા માટે અરજદાર દ્વારા ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૦૪૬/૨૦૦૭ માં દાખલ કરાયેલ ૮૧ને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. મોડાસા ખાતે વિદ્વાન ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ પ્રથમ વર્ગ.

૨ વર્તમાન અરજી દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ કે, અહીં પ્રતિવાદી નંબર ૨ એ વર્તમાન અરજદાર સામે નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ (એન.આઈ.) એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે મોડાસા ખાતે વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી. સમક્ષ ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી છે, જે ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૦૪૬/૨૦૦૭ છે.

૨.૨ અરજદારે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ અરજી પ્રદર્શન ૮૧ રજૂ કરી હતી પરંતુ ઉપરોક્ત અરજી ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ ના આદેશ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

૨.૩ ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ ના આદેશથી વ્યથિત થઈને, અરજદારે હિંમતનગર ખાતેની વિદ્વાન જિલ્લા અને સત્ર કોર્ટ, સાબરકાંઠા સમક્ષ ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નંબર ૪૪/૨૦૧૧ પસંદ કર્યો હતો, જે ૦૩/૦૮/૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવ્યો હતો, જેના કારણે વર્તમાન અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩. શ્રી આર. જે. ગોસ્વામીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી મંથન એન. પટેલ, અરજદારના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વી. એ. મન્સુરી, પ્રતિવાદી નંબર ૨ માટે વિદ્વાન એડવોકેટ અને શ્રી કે. એલ. પંડ્યા, પ્રતિવાદી નંબર ૧-રાજ્ય માટે વિદ્વાન અધિક સરકારી વકીલ.

૪. અરજદારના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી આર. જે. ગોસ્વામીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી મંથન પટેલ દ્વારા રજૂ કરાયેલ અરજીમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે, અરજદાર-મૂળ આરોપી દ્વારા ફોજદારી ફરિયાદમાં ૮૧ ટકા અરજી માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પેનિંગ છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ચેકમાં કોઈ હસ્તલેખન અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન હતું અને ફરિયાદ મુજબ, ચેક અરજદાર દ્વારા તેમની હાજરીમાં લખવામાં આવ્યો હતો.તેથી, આ હકીકતને સાબિત કરવા માટે અરજદારે ૧૬/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રદર્શન ૮૧ દ્વારા અરજી સબમિટ કરી છે.ફરિયાદી પક્ષ અને બચાવ પક્ષને સાંભળ્યા પછી, માન્ય ટ્રાયલ જજ ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ ના આદેશ દ્વારા અરજીને નકારી કાઢવા માટે ખુશ હતા.કે, વિદ્વત ટ્રાયલ જજના આદેશને વર્તમાન અરજદાર દ્વારા હિંમતનગર ખાતેની વિદ્વત જિલ્લા અને સત્ર કોર્ટ, સાબરકાંઠા સમક્ષ ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન નંબર ૪૪/૨૦૧૧ તરીકે ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન દાખલ કરીને પડકારવામાં આવ્યો હતો, અને નોટિસ જારી કર્યા પછી વિદ્વત સેશન્સ કોર્ટ

તારીખ ૦૩/૦૮/૨૦૧૨ દ્વારા પુનરાવર્તન અરજીને નકારી કાઢવા માટે ખુશ હતી.કે, અરજદારની અરજીને ફગાવી દેવામાં, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ વિદ્વત સેશન્સ કોર્ટ ગંભીર ભૂલ કરી છે અને આ આદેશ ફોજદારી કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ છે.જ્યારે અરજદારે ઉપરોક્ત સુસંગત હકીકતને નકારી છે અને તેને સ્વીકારવામાં આવી નથી.કે, અરજદારને હસ્તલેખન નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવવાની તક આપવી આવશ્યક છે, કારણ કે તેણે ચેકના મુખ્ય ભાગ પર હાથથી લખવાનો ઇનકાર કર્યો છે.તેમની દલીલના સમર્થનમાં, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે (૨૦૦૭) ૨ એસ. સી. સી. ૨૫૮ માં નોંધાયેલા કલ્યાણી ભાસ્કર (શ્રીમતી) વિરુદ્ધ એમ. એસ. સંપૂર્ણમ (શ્રીમતી) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે અને આ કોર્ટને વિનંતી કરી છે કે તે માન્ય ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કરે અને રદ કરે.

પ. બીજી બાજુ, પ્રતિવાદી નંબર ૨-મૂળ ફરિયાદીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વી. એ. મન્સુરીએ અરજદારના વિદ્વાન એડવોકેટ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે અને દલીલ કરી છે કે અરજદાર સામે નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ૨૯/૧૧/૨૦૦૭ ના રોજ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી.કે, ટ્રાયલ પહેલેથી જ પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી, ફરિયાદીનું સોગંદનામું પણ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યું હતું અને અરજદાર/આરોપી દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવામાં આવી હતી.પરંતુ બંને

પક્ષોના પુરાવા નોંધ્યા પછી, ૦૫/૦૩/૨૦૧૦ ના રોજ આરોપી/અરજદારનું વધુ નિવેદન નોંધવા માટે સુનાવણી નક્કી કરવામાં આવી હતી. અન્ય પ્રશ્નો ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પૂછવામાં આવ્યા હતા અને આરોપી દ્વારા દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કરવાના હતા. પ્રશ્નોના જવાબમાં, આરોપી/અરજદાર દ્વારા હકારાત્મક રીતે જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ અરજદાર દ્વારા કોઈ અરજી કરવામાં આવી ન હતી. ત્યારબાદ, માત્ર ૧૬/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ મામલાને લંબાવવા માટે, અરજદારે પ્રદર્શન ૧૨ પર ચેકના સંદર્ભમાં હસ્તલેખન નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવવા માટે રજૂઆત કરી છે. વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ વિગતવાર કારણો આપીને યોગ્ય રીતે આદેશ પસાર કર્યો છે. ત્યારબાદ, આ આદેશને ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નંબર ૪૪/૨૦૧૧ પસંદ કરીને મોડાસા ખાતે સાબરકાંઠા કેમ્પ ખાતેની વિદ્વાન જિલ્લા અને સત્ર કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેને કોર્ટે ૦૩/૦૮/૨૦૧૨ ના રોજ પણ નકારી કાઢ્યો હતો.

૬. વિદ્વાન એપીપી શ્રી કે. એલ. પાંડ્યએ પ્રતિવાદી નંબર ૨ માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વી. એ. મન્સુરીની દલીલોને સમર્થન આપ્યું છે અને આગળ દલીલ કરી છે કે ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૭૩ ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે કે કોર્ટ સુનાવણી દરમિયાન વ્યક્તિની સહીની તુલના કરી શકે છે, અને તેથી, વર્તમાન અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલી અરજી પ્રદર્શન ૮૧ ને બરતરફ

કરવામાં નીચેની વિદ્વાન કોર્ટ દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા કરવામાં આવી નથી.તેથી, તે હાલની અરજીને રદ કરવાની પણ વિનંતી કરે છે.

૭. કેસની હકીકતો, વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો, વિદ્વાન એપીપી, રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજ પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, એવું લાગે છે કે નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ફરિયાદ વર્તમાન પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા મોડાસા ખાતેના વિદ્વાન ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેને ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૦૪૬/૨૦૦૭ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવી હતી. સામગ્રી અનુસાર, વર્તમાન અરજદાર/આરોપી દ્વારા ફરિયાદી પાસેથી ૧૨૫૦૦૦ રૂપિયા ઉછીના લેવામાં આવ્યા હતા અને ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે તે બે મહિનાની અંદર ફરિયાદીને રકમ પરત કરશે.ત્યારબાદ, ફરિયાદી દ્વારા રકમની માંગણી કરવા પર તેના ખાતા નંબર ૨૦૦૫૩૩૭ નો નંબર ૨૯૦૧૪૪ ધરાવતો ૧૨૫૦૦૦ રૂપિયાની રકમનો એક ચેક ફરિયાદીની તરફેણમાં જારી કરવામાં આવ્યો હતો.વિવાદમાં ચેક રજૂ કરવા પર, બેંક ઓથોરિટી સાથે તેને ૦૧/૧૦/૨૦૦૭ તારીખના એન્ડોર્સમેન્ટ દ્વારા "ડ્રોઅર દ્વારા ચુકવણી બંધ" તરીકે પરત કરવામાં આવી હતી.ફરિયાદીને બેંક ઓથોરિટી દ્વારા ૦૪/૧૦/૨૦૦૭ ના રોજ જાણ કરવામાં આવી હતી, અને તેથી, ફરિયાદી દ્વારા તેના એડવોકેટ દ્વારા ૨૯/૧૦/૨૦૦૭ ના રોજ નોંધાયેલ પોસ્ટ દ્વારા કાનૂની નોટિસ જારી કરવામાં

આવી હતી અને આરોપી દ્વારા તેનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી તે આરોપીને આપવામાં આવી ન હતી, અને તેથી, ૦૩/૧૧/૨૦૦૭ ના રોજ "દાવો ન કરેલ" ના સમર્થન સાથે પરત ફર્યા હતા. નોટિસના આરોપી દ્વારા કોઈ જવાબ આપવામાં આવ્યો ન હતો.આથી, એન.આઈ. અધિનિયમની કલમ ૧૩૮ હેઠળ આ ફરિયાદ પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા ૨૯/૧૧/૨૦૦૭ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ફરિયાદીનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ સમ તારીખના વિદ્વાન જે. એમ. એફ. સી. દ્વારા આરોપી સામે સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યું હતું.એવું લાગે છે કે, ત્યારબાદ, કેસ આગળ વધારવામાં આવ્યો હતો, ફરિયાદીની જુબાની માન્ય ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી.ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેની કોસ-એક્ઝામિનેશન પણ કરવામાં આવી હતી, કેટલાક દસ્તાવેજો પણ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે ૦૫/૧૧/૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા પ્રદર્શન નંબર ૧૨ થી ૧૯ દ્વારા પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યા હતા.શાખા પ્રબંધક શ્રી હિમાંશુભાઈ હસમુખભાઈ રમાનીની સાક્ષી તરીકે પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી.કલમ ૩૧૩ સીઆરપીસી હેઠળ આરોપીનું વધુ નિવેદન પણ ૦૫/૦૩/૨૦૧૦ ના રોજ નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ટ્રાયલ જજ દ્વારા એક પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો હતો કે શું આરોપી કોઈ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવા માંગે છે કે કેમ.આ સવાલના જવાબમાં આરોપીએ હકારાત્મક જવાબ આપ્યો હતો.આરોપી દ્વારા મુખ્ય તપાસમાં ૩૯ સોગંદનામા ૧૧/૦૫/૨૦૧૦ ના રોજ ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે જ તારીખે તેની કોસ-તપાસ

પણ કરવામાં આવી હતી.આરોપીઓના સાક્ષી, એટલે કે, ભીખાભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (પ્રદર્શન ૬૪) ની ૨૫/૦૫/૨૦૧૦ ના રોજ તપાસ કરવામાં આવી હતી.તેમની કોસ એક્ઝામિનેશન પણ કરવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, ૧૬/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ, પ્રદર્શન ૧૨ પર ચેકના મુખ્ય ભાગમાં ભરેલા હસ્તલેખનના સંદર્ભમાં હસ્તલેખન નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવવા માટે આરોપી દ્વારા એક અરજી રજૂ કરવામાં આવી હતી.બંને પક્ષોને સાંભળ્યા પછી જાણીતા ટ્રાયલ જજ ૦૭/૦૪/૨૦૧૧ ના આદેશ દ્વારા અરજીને નકારી કાઢવા માટે ખુશ હતા.ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને સાબરકાંઠા ખાતેના વિદ્વાન જિલ્લા અને સત્ર ન્યાયાધીશ હિમ્મતનગર સમક્ષ ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન નંબર ૪૪/૨૦૧૧ તરીકે આરોપી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી રિવિઝન એપિલિકેશનમાં પડકારવામાં આવ્યો હતો.બંને પક્ષોને સાંભળ્યા પછી વિદ્વાન ન્યાયાધીશનો મત હતો કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા અરજી પ્રદર્શન ૮૧ ને નકારી કાઢવામાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા વિકૃતિ નથી અને ૦૩/૦૮/૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા આ પુનરાવર્તન અરજીને બરતરફ કરવામાં આવી હતી.રેકૉર્ડ પરથી એવું લાગે છે કે, જોકે, ફરિયાદ ૨૯/૧૧/૨૦૦૭ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી અને ફરિયાદી પક્ષ તેમજ બચાવ પક્ષના સાક્ષીઓની તપાસ કર્યા પછી, સુનાવણી લગભગ સમાપ્ત થઈ ગઈ હતી અને સંબંધિત પક્ષોની દલીલો સાંભળવા માટે નક્કી કરવામાં આવી હતી.સી. આર. પી. સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું વધુ નિવેદન પણ નોંધવામાં આવ્યું હતું અને તેને ટ્રાયલ જજ દ્વારા એક પ્રશ્ન

પૂછીને તક આપવામાં આવી હતી કે શું તે કોઈ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવા માંગે છે કે કેમ અને આરોપીને પૂછવામાં આવેલા ઉપરોક્ત પ્રશ્નના જવાબમાં તેણે જવાબ આપ્યો હતો કે તે ચોક્કસ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરશે.પરંતુ, આરોપી દ્વારા કોઈ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા અને તેના બદલે પ્રદર્શન ૮૧ દ્વારા એક અરજી રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેમાં તેણે કોર્ટને વિનંતી કરી હતી કે ચેકમાં ભરેલા હસ્તલેખન નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવે.હસ્તલેખન નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવવાનો આરોપીનો અધિકાર, જ્યારે તે ચેકમાં તેના હાથથી લખવાનો ઇનકાર કરે છે ત્યારે તે એક મૂલ્યવાન અધિકાર છે અને સામાન્ય કિસ્સામાં કોર્ટ દ્વારા તેને નકારી શકાય નહીં, સિવાય કે કોર્ટ તેને યોગ્ય માને અને અભિપ્રાય આપે કે માત્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવા માટે આરોપી સખત પ્રયાસ કરી રહ્યો છે.ઉપરાંત, એવું લાગે છે કે ફરિયાદ દાખલ કર્યાના આશરે પાંચ વર્ષ વીતી ગયા પછી, આરોપીએ પ્રદર્શન ૧૨ પર ચેકના મુખ્ય ભાગમાં હાથથી લખવાના નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય મેળવવા માટે અરજી દાખલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.ટ્રાયલ દરમિયાન પ્રારંભિક તબક્કે આવી અરજી રજૂ કરવાની તેમની પાસે પૂરતી તક હતી, પરંતુ, બંને પક્ષોના પુરાવા અને કલમ ૩૧૩ સીઆરપીસી હેઠળ આરોપીના વધુ નિવેદનો પૂર્ણ કર્યા પછી, તેઓ ચૂપ રહ્યા અને કોઈ અરજી રજૂ કરી ન હતી.આ મુદ્દા પર અરજદારના વિદ્વાન વકીલે ૨૦૦૭ (૨) એસ. સી. સી. ૨૫૮ પર આધાર રાખ્યો છે.ઉલ્લેખિત કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

“૧૨ કલમ ૨૪૩ (૨) એ સ્પષ્ટ છે કે તેના દ્વારા સુનાવણીપાત્ર ગુનાના સંદર્ભમાં સી. આર. પી. સી. હેઠળ તપાસ કરનાર મેજિસ્ટ્રેટ કલમ ૨૪૩ (૨) હેઠળ તેની સત્તાઓને ઓળંગતો નથી, જો ન્યાયના હિતમાં, તે દસ્તાવેજને હસ્તલેખન નિષ્ણાત સાથે સરખાવવા માટે સક્ષમ કરવા માટે મોકલવાનો નિર્દેશ આપે છે કારણ કે આ અભ્યાસક્રમ અપનાવવામાં પણ, તેનો હેતુ મેજિસ્ટ્રેટને વિવાદિત હસ્તાક્ષર અથવા લેખનની આરોપીના સ્વીકૃત લેખન અથવા હસ્તાક્ષર સાથે સરખામણી કરવા અને નિષ્ણાતની સહાયથી પોતાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે સક્ષમ બનાવવાનો છે. અપીલકર્તાને પ્રતિવાદીના કેસને રદિયો આપવાનો અધિકાર છે અને જો દસ્તાવેજ એટલે કે જે ચેક પર પ્રતિવાદીએ અપીલકર્તા સામે ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે આધાર રાખ્યો છે તે કેસને રદિયો આપવા માટે સારી સામગ્રી રજૂ કરશે, તો મેજિસ્ટ્રેટે દસ્તાવેજને તપાસ માટે મોકલવાનો ઇનકાર કર્યો છે અને હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય અપીલકર્તાને તેને રદિયો આપવાની તકથી વંચિત કરી દીધો છે. અપીલકર્તાને તેણીને તેણીનો પુરાવો રજૂ કરવાની તક આપ્યા વિના દોષિત ઠેરવી શકાતી નથી અને જો તેણીને તેનો ઇનકાર કરવામાં આવે તો કોઈ નિષ્પક્ષ સુનાવણી થતી નથી.” ન્યાયી સુનાવણીમાં તેણીની નિર્દોષતા સાબિત કરવા

માટે કાયદા દ્વારા આપવામાં આવેલી ન્યાયી અને યોગ્ય તકોનો સમાવેશ થાય છે. બચાવ પક્ષના સમર્થનમાં પુરાવા રજૂ કરવા એ એક મૂલ્યવાન અધિકાર છે. તે અધિકારને નકારી કાઢવાનો અર્થ એ છે કે નિષ્પક્ષ સુનાવણીનો ઇનકાર. તે જરૂરી છે કે ન્યાયની ખાતરી કરવા માટે રચાયેલ કાર્યવાહીના નિયમોનું નિષ્ઠાપૂર્વક પાલન થવું જોઈએ, અને કોર્ટોએ તેનું ઉલ્લંઘન ન થાય તે જોવામાં ઈર્ષ્યા થવી જોઈએ. અમે હાઈકોર્ટના વિદ્વાન ન્યાયાધીશના દૃષ્ટિકોણની પ્રશંસા કરી શક્યા નથી કે અરજદારે કોઈ પણ વ્યક્તિનું સાક્ષી તરીકે નામ લીધા વિના અથવા બોલાવવા માટે કંઈપણ કર્યા વિના કલમ ૨૪૩ સીઆરપીસી હેઠળ અરજી દાખલ કરી છે, જેને તપાસ માટે હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતને મોકલવાની છે. ઉપર નોંધ્યા મુજબ, કલમ ૨૪૩ (૨) સી. આર. પી. સી. એ એવા તબક્કાનો ઉલ્લેખ કરે છે જ્યારે ફરિયાદી પક્ષ સાક્ષીઓની તપાસ કર્યા પછી તેના પુરાવાને બંધ કરે છે અને આરોપી તેનો બચાવ કરે છે. આ કેસમાં અપીલકર્તા પ્રશ્નમાં ચેક મોકલવાની વિનંતી કરે છે, પ્રતિવાદીએ તેનો પુરાવો બંધ કર્યા પછી હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતના અભિપ્રાય માટે, મેજિસ્ટ્રેટે આવી વિનંતી મંજૂર કરવી જોઈતી હતી સિવાય કે તે વિચારે કે અપીલકર્તાનો હેતુ ઉશ્કેરણીજનક અથવા ફોજદારી કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાનો છે. આ સંજોગોમાં, મેજિસ્ટ્રેટના

આદેશને સમર્થન આપતા આ અપીલમાં ઉચ્ચ ન્યાયાલયનો આદેશ
ખોટો છે અને ટકાઉ નથી.”

૮. માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટે એવું પણ માન્યું છે કે આવા કેસમાં મેજિસ્ટ્રેટે આવી
વિનંતી કરવી જોઈએ, સિવાય કે તે વિચારે કે અપીલકર્તાનો હેતુ હેરાન કરવાનો
અથવા ફોજદારી કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાનો છે.અહીં પણ નીચેની બંને કોર્ટોએ
તેમના આદેશો પસાર કરતી વખતે અભિપ્રાય આપ્યો છે કે અરજદારે લાંબા
વિલંબ પછી ૮૧ પ્રદર્શિત કરીને અરજી રજૂ કરી છે, અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટના
વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને વિફૂત અથવા
ગેરકાયદેસર ન કહી શકાય, અને તેથી, વર્તમાન અરજીમાં કોઈ તથ્ય નથી અને
તેને બરતરફીની જરૂર છે.૨૦૦૭ થી ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ સુનાવણી બાકી છે અને
બંને પક્ષો તરફથી સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવે છે તે કેસની હકીકતોને
જોતાં, પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વી. એ. મન્સુરીની વિનંતી
મુજબ ઝડપી નિકાલની જરૂર છે.આથી, વિદ્વત ટ્રાયલ ન્યાયાધીશને કાયદા
અનુસાર આ કોર્ટના આ આદેશની પ્રાપ્તિના બે મહિનાની અંદર ક્રિમિનલ કેસ
નંબર ૧૦૪૬/૨૦૦૭ નો નિકાલ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.તે મુજબ
હાલની અરજી રદ કરવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.

બિમલ

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.